

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/64/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1421201227
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Floreková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1421201227.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Magdalény Florekovej a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci navrhovateľa: R. Š., nar. X.X.XXXX, trvale bytom W. XX, Q., zastúpený Mgr. Filipom Šilákom, advokátom, Ševčenkova 1070/18, Bratislava, proti odporkyni: B. F., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XXXX/XX, Q., o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 24.5.2021 č.k. 40C/23/2021 - 19, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmeňuje tak, že odporkyni zakazuje nakladať s nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v okrese Q. I., G. Q. - mestská časť R. M. F., katastrálne územie R. M. F., zapísanými na LV č. XXXX evidovanom Okresným úradom Q. - katastrálny odbor, parcela registra „„, číslo parcely XXXX, druh pozemku záhrada, výmera XXX L.X a parcelou registra „„, číslo parcely XXXX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, výmera XX L.X a stavbou súpisné č. XXXX, postavenej na parcele č. XXXX, popis stavby rekreačná chata, do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 7C/31/2021.

Navrhovateľ má voči odporkyni nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1/ Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporkyni domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd odporkyni zakázal nakladať s nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v okrese Q. I., G. Q.-L..Č.. R. M. F., katastrálne územie R. M. F., zapísanými na LV č. XXXX evidovanom Okresným úradom Q. - katastrálny odbor, a to s parcelou registra „„, číslo parcely XXXX, druh pozemku záhrada, výmera XXX L., s parcelou registra „„, číslo parcely XXXX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, výmera XX L. a stavbou súpisné číslo XXXX, postavenou na parcele č. XXXX, popis stavby rekreačná chata. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil navrhovateľ tým, že je synom p. L. Š., nar. dňa XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XX, XXX XX Q., ktorá previedla na odporkyňu vlastnícke právo k Nehnuteľnostiam na základe darovacej zmluvy zo dňa 06.04.2021. Odporkyňa je vnučkou L. Š., o ktorú sa v posledných mesiacoch osobne starala z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu L. Š. a ktorá je obdarovanou z Darovacej zmluvy. Poukázal na to, že L. Š. je osobou vyššieho veku, ktorá je od svojho úrazu hlavy, ktorý sa stal v období Vianoc 2019 a z dôvodu vyššieho veku odkázaná na nepretržitú starostlivosť. Na poskytovanie nepretržitej starostlivosti sa v priebehu mesiaca február 2020, ponúkla odporkyňa, z dôvodu, že v uvedenom období bola nezamestnaná. Do tejto doby o L. Š. neprejavovala väčší ako bežný záujem. Uviedol, že za svoju starostlivosť jej navrhovateľ a členovia jeho rodiny platili, pričom odporkyňa navrhovateľovi ani iným členom rodiny L. Š. počas obdobia, v ktorom L. Š. poskytovala nepretržitú zdravotnú starostlivosť, neposkytovala žiadne informácie o jej zdravotnom stave. V priebehu obdobia, v ktorom odporkyňa poskytovala nepretržitú starostlivosť L. Š., navrhovateľ zo záznamu z vyšetrenia zo dňa 16.02.2020 zistil, že L. Š. javí známky vaskulárnej leukoencefalopatie, inak známej aj ako vaskulárna demencia.

Navrhovateľ sa niekoľkokrát dožadoval, aby mohol nahliadnuť do zdravotnej dokumentácie svojej matky - L. Š., avšak zo strany ošetrojúceho lekára mu to nebolo umožnené. Navrhovateľ rovnako v tejto súvislosti žiadal aj odporkyňu, aby mu poskytla bližšie informácie o zdravotnom stave L. Š., avšak odporkyňa mu ich bez vysvetlenia poskytnúť odmietla. Poukázal tiež na to, že L. Š. nespoznávala svoju blízku rodinu, tzn. nevedela určiť, kto sú jej deti, vnúčatá a ani kde sa nachádza a čo tam robí. Dňa 20.04.2021 odporkyňa ústne oznámila, že na poskytovanie nepretržitej starostlivosti L. Š. si budú musieť zaobstarať inú osobu, a to do 10 dní, nakoľko 30.04.2021 sa plánuje presťahovať k svojmu novému priateľovi. Po niekoľkých dňoch od oznámenia ukončenia poskytovania nepretržitej starostlivosti L. Š. odporkyňa navrhovateľovi oznámila, že sa jej podarilo pre L. Š. vybaviť miesto v Zariadení pre seniorov Biely orgován, ktoré sa nachádza na adrese S. XXXX, XXX XX G.J.. Odporkyňa podľa vlastných slov mala v uvedenom zariadení dokonca pracovať, čo bol hlavný argument, pre ktorý navrhovateľ a členovia jeho rodiny s uvedeným postupom súhlasili. Odporkyňa ale do dnešného dňa v uvedenom zariadení nepracuje. Odporkyňa L. Š. zobrala z rodinného domu navrhovateľa dňa 26.04.2021 a nasledujúci deň, t.j. sedem dní po oznámení ukončenia poskytovania nepretržitej starostlivosti ju umiestnila v domove dôchodcov. Uviedol, že vybaviť miesto v domove dôchodcov a zároveň aj umiestniť niekoho v domove dôchodcov v tak krátkom čase je v podstate nemožné a uvedená skutočnosť tak svedčí o vopred pripravenom pláne odporkyne. Odporkyňa navrhovateľovi oznámila, že navštíviť L. Š. nebude možné počas doby 3 mesiacov z dôvodu adaptačného procesu. Po telefonickom informovaní sa v predmetnom zariadení bolo navrhovateľovi oznámené, že adaptačný proces trvá dva týždne. Navrhovateľ následne dňa 30.04.2021 z verejne dostupného výpisu z listu vlastníctva č. XXXX zistil, že došlo k prevodu vlastníckeho práva k Nehnuteľnostiam z L. Š. na odporkyňu, a to na základe Darovacej zmluvy. Vzhľadom na vykonaný prevod vlastníckeho práva k Nehnuteľnostiam z L. Š. na odporkyňu sa navrhovateľ domnieva, že záujem odporkyne o L. Š. bol od začiatku predstieraný v úmysle obohatiť sa na jej škodu. Aj skutočnosť, že odporkyňa dokázala vybaviť miesto pre L. Š. v domove dôchodcov v tak krátkom čase svedčí o skutočnosti, že uvedenú záležitosť riešila už pred oznámením ukončenia poskytovania starostlivosti L. Š., skutočnosť, že umiestnila L. Š. v značnej vzdialenosti od trvalého pobytu navrhovateľa a skutočnosť, že klamala o dĺžke adaptačného procesu v predmetnom zariadení, svedčí o premyslenom pláne odporkyne, ktorého cieľom bolo zamedziť kontaktu navrhovateľa s L. Š., a teda o riešenie situácie týkajúcej sa prevodu Nehnuteľností. Nakoľko L. Š. v zmysle vyššie uvedenej lekárskej správy trpí vaskulárnu leukoencefalopatiu, nie je spôsobilá na právne úkony, a teda akékoľvek jej právne úkony sú absolútne neplatnými. Prípadní ďalší nadobúdatelia, na ktorých by sa odporkyňa pokúsila previesť svoje vlastnícke právo k Nehnuteľnostiam, môžu konať v dobrej viere v katastrálny zápis a s ohľadom na skutočnosť, že ostatná rozhodovacia prax Ústavného súdu Slovenskej republiky k otázke aplikácie zásady „nemo plus iuris ad alium transfere potest quam ipse habet“ je nejednoznačná a vo viacerých prípadoch sa Ústavný súd Slovenskej republiky priklonil k prelomeniu uvedenej zásady, považuje za neodkladné nariadiť neodkladné opatrenie. Uviedol tiež, že podľa jeho vedomostí L. Š. nezriadila závet, a teda s ohľadom na § 473 ods. 1 Obč. zák. bude v prípade smrti L. Š. dedič ako jej potomok v prvej dedičskej skupine. Ďalej uviedol, že nariadením neodkladného opatrenia, ktoré bude zapísané na liste vlastníctva, bude vylúčená dobromyseľnosť prípadných nadobúdateľov vlastníckeho práva k Nehnuteľnostiam, a tým bude poskytnutá ochrana navrhovateľovi, ako potencionálnemu dedičovi po L.D. Š.. Rovnako tak predmetným neodkladným opatrením a jeho zápisom na liste vlastníctva bude poskytnutá ochrana potencionálnym nadobúdateľom Nehnuteľností, čím sa zabráni ich prípadnému poškodeniu v prípade úspešnej žaloby o určenie vlastníckeho práva, osobou aktívne legitimovanou na podanie takejto žaloby, po prevode Nehnuteľností z odporkyne na budúcich nadobúdateľov. Na záver uviedol, že má v úmysle podať žalobu o určenie vlastníckeho práva k Nehnuteľnostiam a toto neodkladné opatrenie má zabezpečiť, aby nedošlo k ďalšiemu prevodu Nehnuteľností na tretiu osobu.

2/ Po preskúmaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dospel súd prvej inštancie k záveru, že mu nie je možné vyhovieť. Navrhovateľ totiž neosvedčil základnú podmienku pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to potrebu úpravy pomerov strán navrhovaným neodkladným opatrením, keď žiadnym spôsobom neosvedčil obavu, že by mohlo dôjsť k prevodu sporných Nehnuteľností zo strany odporkyne na tretiu osobu (resp. k inému nakladaniu s nehnuteľnosťami). Táto obava pritom musí byť bezprostredná a priama. Neosvedčil dokonca ani len to, že je potomkom L. Š. (a teda potencionálnym dedičom po nej v prvej dedičskej skupine). Neosvedčil tak ani danosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana navrhovaným neodkladným opatrením. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia okrem lekárskej správy L. Š. a výpisu z listu vlastníctva nepriložil žiadny dôkaz. Navrhovateľ odôvodnil potrebu nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia tým, že

prípadní ďalší nadobúdatelia, na ktorých by sa odporkyňa pokúsila previesť svoje vlastnícke právo k Nehnutelnostiam, môžu konať v dobrej viere v katastrálny zápis a s ohľadom na skutočnosť, že ostatná rozhodovacia prax Ústavného súdu Slovenskej republiky k otázke aplikácie zásady „nemo plus iuris ad alium transfere potest quam ipse habet“ je nejednoznačná a vo viacerých prípadoch sa Ústavný súd Slovenskej republiky priklonil k prelomeniu uvedenej zásady, považuje za neodkladné nariadiť neodkladné opatrenie. Ďalej uviedol, že nariadením neodkladného opatrenia, ktoré bude zapísané na liste vlastníctva, bude vylúčená dobromyseľnosť prípadných nadobúdateľov vlastníckeho práva k Nehnutelnostiam, a tým bude poskytnutá ochrana navrhovateľovi, ako potencionálnemu dedičovi po L. Š. a rovnako tak bude poskytnutá ochrana potencionálnym nadobúdateľom Nehnutelností, čím sa zabráni ich prípadnému poškodeniu v prípade úspešnej žaloby o určenie vlastníckeho práva, osobou aktívne legitimovanou na podanie takejto žaloby, po prevode Nehnutelností z odporkyne na budúcich nadobúdateľov. Zdôraznil, že neodkladné opatrenie má zabezpečiť, aby nedošlo k ďalšiemu prevodu nehnuteľností na tretiu osobu. Navrhovateľ však ani netvrdil (a už vôbec neosvedčil), že by odporkyňa vykonávala akékoľvek úkony smerujúce k prevodu spornej nehnuteľnosti na tretiu osobu, pričom táto obava momentálne ani z ničoho nevyplýva. Hypotetická a absolútne všeobecná a nekonkrétna možnosť prevodu nehnuteľností zo strany odporkyne na tretie osoby nepostačuje na nariadenie neodkladného opatrenia vylučujúceho odporkyňu z akéhokoľvek nakladania so spornou nehnuteľnosťou v absolútnom rozsahu (ako sa toho navrhovateľ domáha). Možno teda navyše konštatovať, že navrhované neodkladné opatrenie bolo vo vzťahu k ochrane, ktorá sa ním mala navrhovateľovi poskytnúť, aj neprimerané. Za tohto stavu neostávalo súdu prvej inštancie iné ako návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietnuť. Po právnej stránke oprel svoje rozhodnutie o ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. d/ CSP.

3/ O nároku na náhradu trov konania o neodkladnom opatrení súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že odporkyňa ako úspešnej strane náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej doposiaľ žiadne nevznikli.

4/ Uvedené uznesenie napadol včas podaným odvolaním navrhovateľ, v celom rozsahu, domáhajúc sa jeho zmeny tak, že odvolací súd jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie. Odvolanie odôvodňovala tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ďalej že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Navrhovateľ nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že neosvedčil potrebu neodkladnej úpravy pomerov, keď neosvedčil obavu, že by mohlo dôjsť k prevodu sporných nehnuteľností zo strany odporkyne na tretiu osobu, prípadne k inému nakladaniu so spornými nehnuteľnosťami. Navrhovateľ argumentoval, že podľa jeho názoru už samotná skutočnosť, že odporkyňa je v katastri nehnuteľností zapísaná ako vlastníčka sporných nehnuteľností odôvodňuje záver o neodkladnej potrebe úpravy pomerov, nakoľko navrhovateľ nemá možnosť zistiť, či odporkyňa činí úkony smerujúce k scudzeniu sporných nehnuteľností. Na podporu svojho názoru poukázal na viacero súdnych rozhodnutí, napr. rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 17Co/255/2016, tiež sp. zn. 5Co/278/2014, tiež Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/44/2015, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/337/2009. Navrhovateľ v tejto súvislosti dodal, že už v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že má v úmysle domáhať sa určenia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam; preto existuje motivácia odporkyne previesť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, nakoľko táto má - z dôvodu, že navrhovateľ a matka odporkyne sú súrodenci - vedomosť o úmysle navrhovateľa podať takúto žalobu. Navrhovateľ vyjadril presvedčenie, že dostatočne opísal rozhodné skutočnosti odôvodňujúce neodkladnú potrebu úpravy pomerov. Po tom, ako navrhovateľ obdržal rozhodnutie súdu prvej inštancie, navrhovateľ na internete našiel inzeráty, ktoré ponúkajú predaj sporných nehnuteľností; o týchto inzerátoch navrhovateľ pri podaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemal vedomosť; navrhovateľ má za to, že v tomto prípade sú splnené podmienky ust. § 366 písm. d/ CSP a súd by mal na tieto novoty prihliadnuť. V tejto súvislosti navrhovateľ poukázal na snímku obrazovky inzerátu z webovej stránky W.:/..M..P.-P.-U.-P.-K.-J.-L.-F.-R.-M.-F.-XXX-L.; ďalej snímku obrazovky inzerátu z webovej stránky : W.:/..D..P.-U.L.-P.-U.-P.-K.-J.-F.-R.-M.-F.-XXX-L.-XX-XXXXXX/; tiež snímku obrazovky inzerátu z webovej stránky:W.:/..A..P.-P.-U.-P.-K.-J.-L.-F.-R.-M.-F.-XXXmX-D..html.Podľa navrhovateľa potom zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené.

5/ Navrhovateľ nesúhlasil ani s argumentom súdu prvej inštancie o tom, že neodkladné opatrenie, tak ako ho navrhuje, je vo vzťahu k ochrane, ktorá sa ním mala poskytnúť, neprimerané. Poukazoval na to, že nakladaním s nehnuteľnosťou sa rozumie disponovanie s ňou, a to bez ohľadu na to, či sa jedná o dispozíciu na základe jednostranných právnych úkonov (napr. závet) alebo dvojstranných právnych úkonov (napr. kúpna zmluva, darovacia zmluva, záložná zmluva, zmluva o zriadení vecného bremena a pod.). Takéto úkony zhoršujú právne postavenie navrhovateľa, nakoľko ich uskutočnením by už ochrana vo vzťahu k navrhovateľovi bola výrazne znížená. Prípadné uzatvorenie nájomnej zmluvy odporkyňou k sporným nehnuteľnostiam by mohlo do budúcnosti - v prípade úspechu navrhovateľa v spore - vyvolávať ďalšie súdne spory medzi skutočnou vlastníčkou nehnuteľností a nájomcami. Pokiaľ by odporkyňa nemala v úmysle s nehnuteľnosťami disponovať, tak by nariadenie neodkladného opatrenia bolo pre navrhovateľku bez právneho významu. Na druhej strane, ak by odporkyňa mala záujem s nehnuteľnosťami disponovať, tak je nariadenie neodkladného opatrenia dôvodné - uvedené skonštatoval Krajský súd v Košiciach sp. zn. 3Co/337/2009. Navyše súd mohol trvanie nariadeného neodkladného opatrenia časovo limitovať, napr. do skončenia sporu o určenie vlastníctva, alebo mohol navrhovateľovi určiť lehotu na podanie žaloby vo veci samej. Neobstojí preto záver súdu, že neodkladné opatrenie nemožno nariadiť pre jeho neprimeranosť.

6/ K argumentu súdu prvej inštancie, že navrhovateľ dostatočne neosvedčil, že je naozaj synom L. Š., navrhovateľ uviedol, že túto skutočnosť mal za preukázanú jednak z toho, že on a L. Š. majú identické priezviská, totožné adresy trvalého bydliska a tiež rozdiel v ich rokoch narodenia odôvodňuje záver o tom, že sa jedná o matku a syna, t.j. že navrhovateľ je jej potenciálnym dedičom. Záverom navrhovateľ uviedol, že nariadenie neodkladného opatrenia sa domáhal najmä z dôvodu, že má za to, že darovacia zmluva, ktorou boli sporné nehnuteľnosti prevedené na odporkyňu, je absolútne neplatná. Potreba úpravy pomerov vyplýva aj z nutnosti zabezpečiť ochranu potenciálnym kupcom sporných nehnuteľností, ktorí by mohli byť ich kúpou poškodení. Okrem už spomínaných kópií inzerátov pripojil navrhovateľ k odvolaniu aj kópiu svojho rodného listu.

7/ Na odvolanie navrhovateľa doručila odporkyňa odvolaciemu súdu písomné podanie, ktorým požiadala o predĺženie lehoty na vyjadrenie k odvolaniu do 12.7.2021, z dôvodu čerpania dovolenky v zahraničí právneho zástupcu odporkyne (zdokladované potvrdením o rezervácii), s tým, že s rozhodnutím súdu prvej inštancie súhlasí a navrhuje ho potvrdiť, keď navrhovateľ neosvedčil potrebu úpravy pomerov strán. K podaniu pripojila kópiu rozhodnutia Okresného úradu Bratislava, katastrálneho odboru, č. X-178/2021 zo dňa 11. 6. 2021, ktorým bolo zastavené konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte, týkajúce sa opravy chybného zápisu údajov na liste vlastníctva č. XXXX pre B..Ú.. R. M. F. (konanie, ktoré inicioval navrhovateľ). Ďalšie vyjadrenie odporkyňa súdu doručila až dňa 21.7.2021, v ktorom označila návrh navrhovateľa za nezrozumiteľný, nedôvodný. Poukazovala na skutočnosť, že nenastala právna skutočnosť, ktorá by definovala postavenie navrhovateľa ako dediča, a teda ani ako aktívne legitimovaného účastníka konania na podanie tohto návrhu. Ďalej zdôraznila, že navrhovateľ od svojej matky - L. Š. darovacou zmluvou obdržal rodinný dom súp. č. XXXX nachádzajúci sa na parcele registra „, parc. č. XXXX kat. úz. F., zapísaný na LV Č.. XXXX (kópiu výpisu z LV pripojila odporkyňa k vyjadreniu). Samotnou darovacou zmluvou odporkyňa nedisponuje. Odporkyňa poukazovala na to, že daryňa ako vtedajší výlučný vlastník odporkyne darovaných nehnuteľností mohla s nimi nakladať podľa vlastnej slobodnej vôle. Uzavretiu darovacej zmluvy s odporkyňou predchádzalo viacero udalostí, daryňa spolu s odporkyňou pracovali v rokoch 2005 - 2015 ako babka s vnučkou v „Babkinom bufete“, v tom čase mala babka už 80 rokov, bola veľmi obľúbená medzi cyklistami, bežcami, ostatnými návštevníkmi bufetu; v bufete pracoval aj navrhovateľ, spolu s ďalším bratom. V dobe kedy tam pracovali všetci štyria bola atmosféra v bufete veľmi zlá, synovia dávali babke najavo, že už v práci nestíha. Babkin bufet si navrhovateľ neskôr nechal prepísať na seba (zapísaný na C. Č.. XXXX pre kat. úz. F., kópia LV pripojená k vyjadreniu odporkyne). Babka bývala v prízemnej časti rodinného domu zapísaného na LV Č.. XXXX; v decembri 2019 sa jej stal úraz, kedy si pri vstávaní z postele spôsobila tržnú ranu na hlave, vyžadovala si starostlivosť - nepretržité pozorovanie kvôli možnému otrasu mozgu, preto si ju odporkyňa aj so svojou matkou zobrali k sebe domov na týždeň. Vtedy sa uistili, že babka už potrebuje pomoc v domácnosti, preto sa odporkyňa rozhodla, že kým jej nájde opatrovatelku, bude sa o ňu starať. Vzťahy medzi odporkyňou a rodinou navrhovateľa ale neboli dobré. Babka na otázku odporkyne, či chce, aby sa o ňu starala, prejavila súhlas. Na opateru babky ale boli potrebné peniaze, na čo babka reagovala tým, že má ešte záhradu, ktorú bude možné v prípade potreby predat' a použiť na jej dožitie. Odporkyňa nechala u právničky vypracovať zmluvu o darovaní, s tým, že v prípade potreby sa použili peniaze na výdavky pre potreby babky, s tým, že po jej smrti sa peniaze za predaj

záhrady spravodlivo rozdelia medzi dedičov a odporkyňa. Odporkyňa nemala žiadne nekalé úmysly. Záverom mala odporkyňa za to, že v danom prípade nie sú naplnené zákonné podmienky pre nariadenie navrhovateľom navrhovaného neodkladného opatrenia - navrhovateľ neosvedčil existenciu samotného nároku vo veci samej, predbežná ochrana, ktorej sa domáha, je neprimeraná. So závermi súdu prvej inštancie sa odporkyňa stotožnila.

8/ Odvolací súd preskúmal vec v napadnutom rozsahu, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

9/ Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10/ Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11/ Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala, alebo niečo znášala.

12/ Po predložení veci odvolaciemu súdu odvolací súd zistil, že na Okresnom súde Bratislava IV podal dňa 10.6.2021 navrhovateľ (ako žalobca) žalobu voči B. F. (ako žalovanej 1) a L. Š. (ako žalovanej 2) o určenie, že žalovaná 2 je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností (vedených na LV č. XXXX pre k. ú. R. M. F.). Uvedená skutočnosť je zapísaná ako poznámka na označenom liste vlastníctva.

13/ Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je potreba dočasnej úpravy pomerov strán alebo obava, že by exekúcia bola ohrozená. Spoločným znakom oboch typov neodkladných opatrení je ich dočasný charakter. Potreba dočasnej úpravy pomerov strán konania alebo obava z ohrozenia exekúcie musí byť v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia aspoň osvedčená. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe dočasnej úpravy pomerov strán. Nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu potreby dočasnej úpravy pomerov je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí alebo osvedčí právny vzťah medzi stranami, ak tieto vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ak táto dočasná úprava je potrebná, ak sa v právnych vzťahoch medzi stranami nevytvorí nenávratný stav a ak sa neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi stranami. Pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia musí súd porovnávať záujmy, ktoré by mohli byť nariadením, resp. nenariadením neodkladného opatrenia dotknuté, je potrebné prihliadať na možné následky nariadeného opatrenia, najmä s dôrazom na vznik neprimeranej ujmy osobe, ktorá je povinná z nariadeného opatrenia a tiež musí súd skúmať, či postupom súdu alebo obsahom výroku nedochádza k zásahu do práv a slobôd garantovaných ústavou.

14/ Neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a z jeho dočasného charakteru vyplýva, že pred jeho vydaním nemusí súd zistiť všetky skutočnosti potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi neodkladného opatrenia a jeho návrh by mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritorne vybavenie. Neodkladné opatrenie nemožno vydať iba na základe tvrdení žalobcu bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Okrem toho navrhované neodkladné opatrenie by malo byť primerané zabezpečenému nároku a musí byť prípustné. Pri zisťovaní najvýznamnejších skutočností dôležitých pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takéhoto postupu je, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvyš (vysoko) pravdepodobné. Aj v tomto konaní (konanie o vydanie neodkladného opatrenia) súd postupuje v súčinnosti so stranami tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná a aby sa skutočnosti, ktoré sú medzi stranami sporné, spoľahlivo zistili. Použitie týchto zásad je však primerané a limitom je dosiahnutie účelu neodkladného opatrenia. Tieto zásady sa neuplatňujú v celej šírke, ale s dôrazom na rýchlosť ochrany práv a spoľahlivosť tvrdení navrhovateľa neodkladného opatrenia na úrovni osvedčenia (spravdepodobnenia) skutočností, ktoré sú rozhodujúce pre záver o potrebe a nevyhnutnosti nariadenia neodkladného opatrenia (uznesenie Najvyššieho súdu

SR z 13. decembra 2012, sp. zn. 5 Obdo 33/2012, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. novembra 2012, sp. zn. 6 M Cdo 5/2012).

15/ Potrebu dočasnej úpravy pomerov žalobca odôvodňoval ochranou svojich dedičských práv v budúcnosti, keďže ako syn darkyne - L. Š. - bude patriť medzi jej zákonných dedičov. Navrhovateľ považuje darovaciu zmluvu, uzatvorenú 6.4.2021 medzi darkyňou L.Á. Š. a obdarovanou B. F.C. (odporkyňou) za neplatnú, keďže podľa neurologického nálezu boli u jeho matky zistené známky vaskulárnej leukoencefalopatie (tiež vaskulárnej demencie), ako sa uvádza v lekárskej správe ešte zo dňa 16.2.2020 (č. l. 10 spisu). Podľa navrhovateľa tak jeho matka v čase uzavretia darovacej zmluvy trpela duševnou poruchou, v dôsledku ktorej nedokázala posúdiť následky svojho konania. Odporkyňa vo vyjadrení k zdravotnému stavu darkyne z hľadiska navrhovateľom tvrdenej vaskulárnej leukoencefalopatie nezaujala žiadne stanovisko.

16/ Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladnej úpravy pomerov je otázkou voľnej úvahy súdu, ktorá ale musí byť objektívne preskúmateľná na základe odôvodnenia rozhodnutia súdu. Neodkladné opatrenie bude zrejme opodstatnené, ak navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy, ak dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov, o ktorý prípad podľa názoru odvolacieho súdu v danej právnej veci ide. Navrhovateľovi ako potencionalnému dedičovi darkyne uzavretím darovacej zmluvy, o ktorej platnosti existujú opodstatnené pochybnosti, hrozí vznik ujmy. Navrhovateľ (ako priamy potomok darkyne - jej syn) osvedčil existenciu svojho nároku ako potencionalného dediča, ako aj potrebu úpravy pomerov medzi ním a odporkyňou, ktorá plynie z dôvodných pochybností o darovacej zmluve uzavretej medzi matkou navrhovateľa a odporkyňou, ako obdarovanou, ako bezvadného právneho úkonu, keďže navrhovateľ predložením lekárskeho potvrdenia o zdravotnom stave jeho matky (darkyne) osvedčil, že jej zdravotný stav mohol mať vplyv na jej schopnosť posúdiť následky právneho úkonu darovania. Zároveň vzhľadom na predložené inzeráty, zverejnené na internete, ktoré ponúkajú predmetné nehnuteľnosti na predaj, je nutné usudzovať na úmysel odporkyne, tieto nehnuteľnosti scudzit'.

17/ Nariadením neodkladného opatrenia súd nesiahá na vlastnícke právo odporkyne, len obmedzuje jej dispozíciu s predmetom vlastníctva, z ktorého dôvodu tak nariadené neodkladné opatrenie nepovažuje za neprímerané. Uvedeným dočasným opatrením sa len dosiahne stabilizácia existujúcich právnych pomerov, pre účely a po dobu trvania súdneho konania vo veci samej, a tým je konanie, ktoré je vedené na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 7C/31/2021, iniciované navrhovateľom podaním žaloby o určenie vlastníctva, zo dňa 10. 6. 2021. Odvolací súd preto uzavrel, že v danom prípade boli splnené zákonné požiadavky na nariadenie neodkladného opatrenia, navrhovaného navrhovateľom, s tým, že jeho trvanie ohraničil trvaním súdneho sporu vedeného pod sp. zn. 7C/31/2021.

18/ V danom prípade rozhodovali súdy o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ešte pred začatím konania, avšak s ohľadom na skutočnosť, že medzičasom už navrhovateľ podal žalobu vo veci samej, a síce žalobu o určenie vlastníctva, odvolací súd považoval za nadbytočné postupovať podľa ust. § 336, § 337 CSP, a preto neuložil ani navrhovateľovi podať žalobu vo veci samej a rovnako tak ani nebolo potrebné poučiť odporkyňu, že môže podať žalobu vo veci samej.

19/ Odvolací súd napokon poznamenáva, že na aktuálnom liste vlastníctva č. XXXX pre k. ú. R. M. F. je zapísaná poznámka o začatí už spomínaného súdneho konania na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 7C/31/2021, o určenie vlastníctva. Uvedená poznámka môže síce do určitej miery „blokovať“ disponovanie s označenými nehnuteľnosťami (informácia o prebiehajúcom súdnom spore ohľadom nehnuteľností môže odradiť potencionalných záujemcov o kúpu týchto nehnuteľností), zároveň je ale nutné skonštatovať, že prípadnej zmene vlastníckeho práva, t.j. disponovaniu s nehnuteľnosťami, reálne zabrániť nemôže. Z uvedených dôvodov existujúcu poznámku o súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 7C/31/2021 na Okresnom súde Bratislava IV na liste vlastníctva č. XXXX pre k. ú. R. M. F. nepovažoval odvolací súd za takú prekážku, ktorá by bránila nariadeniu neodkladného opatrenia.

20/ Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil podľa § 388 Obč. zák., keď dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

21/ O trovách celého konania o nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP a v konaní úspešnému navrhovateľovi priznal

nárok na náhradu trov ako provinštančného tak aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

22/ Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 CSP).